

WOJEWODA PODKARPACKI
ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów
skr. poczt. 297

Rzeszów, 2016-05-31

S-I.431.13.1.2016.AL

Pan
Jerzy Jęczmienionka
Dyrektor
Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej
w Rzeszowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 lit. a tiret 2 i lit b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332 z późn.zm.), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. 2015, poz.1477) oraz imiennych upoważnień do kontroli (Nr 1, 2,3 zn: S-I.431.13.2.2016.AL) wydanych w dniu 30.03.2016 r. przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, działającego z upoważnienia Wojewody Podkarpackiego, przeprowadzona została w trybie uproszczonym kontrola doraźna w Oddziale Ośrodek Adopcyjny Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, mieszczącym się przy ul. Hetmańskiej 11 w Rzeszowie.

(dowód: akta kontroli, str.2-4)

Kontrola została przeprowadzona w dniu 25 kwietnia 2016 r., przez zespół kontrolny w składzie:

- Agnieszka Lew – zastępca kierownika w Wydziale Polityki Społecznej Podkarpackiego

2016.05.31

112 258

Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, Oddział Nadzoru w Pomocy Społecznej - przewodnicząca zespołu kontrolnego.

- Barbara Brzechowska – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Urząd Wojewódzkiego w Rzeszowie, Oddział Nadzoru w Pomocy Społecznej,
- Elżbieta Jędryka – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Urząd Wojewódzkiego w Rzeszowie, Oddział Nadzoru w Pomocy Społecznej,

Zakres kontroli obejmował: ocenę realizacji zadań ustawowych wykonywanych przez Ośrodek Adopcyjny w związku z pismem MRPiPS.

Okres objęty kontrolą: lata 2012-2015

Przed rozpoczęciem czynności kontrolnych każdy z kontrolujących złożył, na podstawie § 8 ust. 4 ww. rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. 2015, poz.1477), pisemne oświadczenie o braku okoliczności uzasadniających jego wyłączenie z udziału w kontroli.

(dowód: akta kontroli, str.5-7)

Zespół kontrolujący wpisał się do książki kontroli w dniu 25 kwietnia 2016 r. pod pozycją 3.

Użyte w protokole skróty:

- **Ustawa, ustawa o pieczy** – ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015, poz. 332 z późn. zm.).
- **ROPS** – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie.
- **Ośrodek Adopcyjny, OA, Ośrodek** – Oddział Ośrodek Adopcyjny Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie.
- **OAo** – Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy.
- **KOAo** – Katolicki Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy.
- **WBD** – Wojewódzki Bank Danych.
- **CBD** – Centralny Bank Danych.

43 z 58

Ustaień kontrolnych dokonano w oparciu o informacje przekazane przez:

Panią Jolantę Zarówną – p.o. kierownika Oddziału Ośrodek Adopcyjny Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie,

Panią Marceliną Drath – pedagoga,

Panią Annę Kozłowską-Ferenc – pedagoga.

Ponadto dokonano analizy przedstawionego sprawozdania rocznego składanego przez ROPS dla Marszałka województwa podkarpackiego, informacji składanych przez samorząd województwa, rocznych WRiSPZ-G – sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania przez samorząd województwa zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz analizy opracowanego przez OA zestawienia statystycznego zagadnień dot. zakresu kontroli.

(dowód: akta kontroli, str.8-41)

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych działalność Oddziału Ośrodek Adopcyjny Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie w zakresie objętym kontrolą, oceniono pozytywnie, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Ustalenia Zespołu Kontrolnego:

- I. Jakość przebiegu etapu poszukiwań rodziny przysposabiającej na terenie kraju?
  - w kontekście realizacji obowiązku wyczerpania wszystkich obowiązków znalezienia kandydata do przysposobienia dziecka na terenie kraju (art.167 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, art. 114 § 1 ustawy Kodeks rodzinny i nieletnich oraz art. 21 b Konwencji o prawach dziecka).

Oddział Ośrodek Adopcyjny Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie promuje rodzicielstwo adopcyjne poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej ROPS w Rzeszowie, za pośrednictwem mediów – udzielając wywiadów, np. w radio lub telewizji, podczas spotkań z rodzinami zastępczymi, w ramach posiedzeń zespołów ds. pieczy zastępczej. Zasadniczo kandydaci na rodziców adopcyjnych zgłaszają się sami bezpośrednio do OA w Rzeszowie – osobiście, telefonicznie lub e-mailowo, poszukując informacji

o możliwości przysposobienia dziecka. Każdorazowo otrzymują wyczerpującą informację o procedurze adopcyjnej i niezbędnych do jej rozpoczęcia dokumentach od pracowników OA.

Poszukując dla dziecka zgłoszonego do adopcji rodziców, OA w Rzeszowie w procesie jego kwalifikacji i podczas dokonywania doboru rodziców, zawsze kieruje się dobrem dziecka i poszanowaniem jego praw. Procedura kwalifikacji dziecka do adopcji polega każdorazowo na przebadaniu dziecka psychologicznie i pedagogicznie pod kątem jego zdolności do nawiązania więzi w nowej rodzinie oraz w celu określenia specyficznych potrzeb tego dziecka.

W przypadku powzięcia informacji o dziecku z uregulowaną sytuacją prawną, Ośrodek niezwłocznie występuje do organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej lub dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego o przekazanie w terminie 7 dni, opinii oraz dokumentacji, o której mowa w art. 139a i 38a ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na podstawie uzyskanych informacji sporządzona zostaje tzw. „Karta dziecka”, która zawiera informacje o sytuacji prawnej, rodzinnej i zdrowotnej dziecka.

Kolejny etap kwalifikacji obejmuje diagnozę psychologiczno – pedagogiczną dziecka, wykonaną przez psychologa i pedagoga ośrodka adopcyjnego, która zwykle przeprowadzana jest w miejscu zamieszkania dziecka. Diagnoza obejmuje określenie poziomu rozwoju psychofizycznego dziecka, określenie specyfiki potrzeb dziecka, ocenę stopnia możliwości nawiązania więzi emocjonalnej, które dokonywane są na podstawie analizy aktualnie istniejących więzi, zbadania stosunku dziecka do przysposobienia, jeśli pozwala na to jego wiek i stopień dojrzałości oraz analizę całościowej sytuacji dziecka w celu zbadania czy przysposobienie leży w jego najlepszym interesie.

Na posiedzeniu zespołu pracowników merytorycznych Ośrodka czyli Komisji Kwalifikacyjnej, dokonana zostaje kwalifikacja dziecka do przysposobienia w oparciu o zgromadzony materiał. Sporządzona zostaje opinia kwalifikacyjna dziecka i biorąc pod uwagę specyfikę jego potrzeb, zostaje dokonany dobór kandydatów do przysposobienia spośród kandydatów wpisanych w rejestrze prowadzonym przez OA.

W sytuacji braku pozyskania Kandydatów z terenu województwa podkarpackiego – Oddział Ośrodek Adopcyjny Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie, prowadzący

45 2 18

również Wojewódzki Bank Danych, przesyła „dokumentację kwalifikacyjną” dziecka ośrodkom adopcyjnym prowadzącym wojewódzkie banki danych w pozostałych województwach. W przypadku nieznaalezienia kandydata na terenie kraju w terminie 55 dni od dnia wysłania dokumentacji, Ośrodek Adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka przesyła dokumentację ośrodkowi adopcyjnemu prowadzącemu centralny bank danych.

II. Analiza pracy Oddziału Ośrodek Adopcyjny Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie – za lata 2012-2015.

1. Dzieci, które zgłoszono do OA, dzieci zakwalifikowane do przysposobienia, dzieci niezakwalifikowane do przysposobienia.

Rok	Liczba dzieci, które zgłoszono do OA	Liczba dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia	Liczba dzieci niezakwalifikowanych do przysposobienia
2012	581	76	505
2013	278	80	198
2014	206	63	143
2015	147	43	104

W chwili rozpoczęcia działalności Oddział Ośrodek Adopcyjny Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie – w 2012 roku – przejął dokumentację 211 dzieci zakwalifikowanych przez uprzednio działające OAO i KOAO, dla których nie udało się pozyskać rodziny.

2. Przyczyny braku kwalifikacji dziecka do przysposobienia.

Przyczyny braku kwalifikacji dzieci do przysposobienia to przede wszystkim:

- silnie nawiązane więzi w rodzinie zastępczej,
- ukończenie 13 roku życia i brak zgody małoletniego na adopcję,
- więzi z rodziną biologiczną,
- poważne zaburzenia zachowania i emocji, nie rokujące nawiązania więzi w rodzinie adopcyjnej.

3. Rodzeństwa zgłoszone do OA w celu przysposobienia, liczba rodzeństw zakwalifikowanych do przysposobienia, liczba decyzji o rozdzieleniu rodzeństwa zakwalifikowanego do przysposobienia.

Rok	Liczba rodzeństw zgłoszonych do OA w celu przysposobienia	Liczba rodzeństw zakwalifikowanych do przysposobienia	Liczba decyzji o rozdzieleniu rodzeństwa zakwalifikowanego do przysposobienia	Liczba rodzeństw niezakwalifikowanych do przysposobienia
2012	96	19	7	77
2013	56	16	7	40
2014	34	8	5	26
2015	26	4	0	22

4. Uzasadnienie decyzji o rozdzieleniu rodzeństwa zakwalifikowanego do przysposobienia.

Powodem rozdzielenia rodzeństwa zgłoszonego do adopcji jest przede wszystkim trudność w pozyskaniu kandydatów na rodziców adopcyjnych, zgłaszających gotowość przysposobienia wieloosobowego rodzeństwa. Sporadycznie udaje się umieścić troje rodzeństwa w jednej rodzinie. Innym częstym powodem jest fakt, że każde z dzieci spośród rodzeństwa wymaga intensywnego leczenia, rehabilitacji i wielospecjalistycznego wsparcia, co w sposób istotny utrudnia, bądź wręcz uniemożliwia, w przypadku kilkorga dzieci w rodzinie, prawidłowe zaspokojenie ich wszystkich potrzeb na wysokim poziomie.

W każdym przypadku OA w Rzeszowie zaleca i zachęca do podtrzymywania kontaktu między rodzeństwem, ułatwia poznanie się rodzinom.

Należy zaznaczyć, iż osobnym problemem jest rozdzielenie dzieci zgłaszanych do adopcji jeszcze na etapie pieczy zastępczej, a dopiero później, w przypadku uregulowania ich sytuacji prawnej, zgłoszenie do OA. Kolejnym problemem jest pozbawianie władzy rodzicielskiej w stosunku do poszczególnych dzieci z rodzeństwa w różnym czasie i sukcesywne ich zgłaszanie przez sądy rodzinne do adopcji. W takich przypadkach nie zawsze udaje się umieścić kolejne dziecko na zasadzie łączenia rodzeństw z uwagi na brak zgody na przysposobienie kolejnego dziecka przez kandydatów/rodziców adopcyjnych.

5. Liczba adopcji zakończonych przez OA, w tym dzieci zakwalifikowanych poza województwem.

Rok	Liczba adopcji zakończonych przez OA, w tym dzieci zakwalifikowanych poza województwem
2012	134, 38
2013	190,46
2014	66, 9
2015	104,12

Podane w tabelce liczby oznaczają ogólną liczbę adopcji, w tym adopcje przez rodziny zastępcze i adopcje – tzw. wewnątrzrodzinne (w tym wypadku dziecko nie zgłaszane do adopcji), zaś liczba po przecinku oznacza liczbę dzieci pozyskanych z innych województw za pośrednictwem WBD.

6. Liczba kandydatów, którzy zgłosili się w celu przysposobienia (liczba osób, w tym małżeństw), w tym kandydatów, którym wydano pozytywną opinię kwalifikacyjną, oraz kandydatów, którym odmówiono kwalifikacji.

Rok	Liczba kandydatów, którzy zgłosili się w celu przysposobienia (liczba osób, w tym ile małżeństw)	Liczba kandydatów, którym wydano pozytywną opinię kwalifikacyjną	Liczba kandydatów, którym odmówiono kwalifikacji
2012	108	108	2
2013	85, w tym 2 samotne osoby	69	16
2014	65, w tym 4 samotne osoby	49	16
2015	55	42	13

W chwili rozpoczęcia działalności w 2012 roku OA przejął dokumentację 282 rodzin zakwalifikowanych przez uprzednio działające OAO i KOAO, dla których nie udało się pozyskać dzieci.

7. Analiza przyczyn odmowy kwalifikacji kandydatów.

Kandydaci nie otrzymują kwalifikacji z powodu występowania przeszkód formalnych, takich jak:

- karalność,
- skrajnie niskie dochody, kwalifikujące po adopcji do korzystania z pomocy społecznej,

- zły, źle rokujący stan zdrowia lub poważne obciążenie zdrowotne, które może mieć negatywny wpływ na długość lub jakość życia.

Pozostałe powody dotyczą:

- kwalifikacji osobistych,
- predyspozycji osobowościowych, temperamentalnych,
- nieprawidłowych wzorców wychowawczych,
- posiadania nierealnego obrazu adopcji,
- nieprawidłowej, skrajnie egoistycznej motywacji do adopcji.

8. Analiza kandydatów utraconych (kandydatów posiadających pozytywną opinię kwalifikacyjną, którzy nie zaakceptowali propozycji adopcji konkretnego dziecka lub dzieci).

Rok	Liczba kandydatów utraconych
2012	50
2013	30
2014	54
2015	41

9. Powody utracenia/odmowy przyjęcia propozycji adopcji.

Do powodów utraty kandydatów zakwalifikowanych na rodziców adopcyjnych należą:

- osobista rezygnacja,
- podjęcie funkcji rodziny zastępczej,
- ciąża,
- karalność,
- utrata źródła dochodów,
- podjęcie leczenia niepłodności,
- brak akceptacji proponowanych dzieci – co przemawia za posiadaniem nierealnych oczekiwań względem dziecka adopcyjnego, sztywnego oczekiwania co do wieku, płci,

stanu zdrowia, a także o nieprawidłowej motywacji do adopcji (wylącznie zaspokajanie własnych potrzeb).

10. Udział w posiedzeniach zespołów do spraw oceny sytuacji dziecka.

Rok	Liczba otrzymanych zaproszeń na posiedzenie zespołów do spraw oceny sytuacji dziecka	W ilu posiedzeniach pracownicy OA uczestniczyli w zespołach do spraw oceny zasadności pobytu dziecka
2012	85	14
2013	124	25
2014	90	30
2015	217	56

11. Powód braku udziału w zespołach do spraw oceny zasadności pobytu dziecka.

Z opinii Kierownika OA w Rzeszowie wynika, iż braki kadrowe a zarazem konieczność realizacji wielu obowiązków, z jednej strony związanych z diagnozą i kwalifikacją dzieci; a z drugiej strony diagnozą, kwalifikacją, przygotowaniem i szkoleniem kandydatów na rodziców adopcyjnych, pracownicy OA uczestniczą w wybranych posiedzeniach zespołów do spraw oceny zasadności pobytu dziecka, podczas których omawiana jest sytuacja dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, które mogą być skierowane do adopcji.

Ponadto często w jednym dniu organizowanych jest kilka zespołów w różnych miejscach województwa. Ponadto zdarza się, że zaproszenie przychodzi zbyt późno do OA.

12. Dzieci zgłoszone przez OA do CBD, dzieci zakwalifikowane do przysposobienia międzynarodowego.

Rok	Liczba zgłoszonych dzieci przez OA do CBD	Liczba dzieci zakwalifikowane do przysposobienia międzynarodowego	Liczba dzieci przysposobionych w procedurze międzynarodowej
2012	22	22	2
2013	9	9	6
2014	7	7	2
2015	3	3	2

13. Przyczyny zgłoszenia do CBD.

W każdym przypadku zgłoszenie małoletnich do CBD wynikało z braku w posiadanym przez OA w Rzeszowie rejestrze kandydatów - kandydatów gotowych przysposobić dziecko obciążone zdrowotnie. Po wyczerpaniu możliwości znalezienia kandydata z naszego województwa podkarpackiego, informacja o dziecku była wysłana do innych województwa za pośrednictwem WBD, a wobec nieznaalezienia kandydatów na terenie Polski, skierowana do CBD.

14. Wysokość środków finansowych przekazywanych na realizację zadania zleconego ośrodkowi adopcyjnemu w kontekście jakości wykonanych usług, w tym prowadzonych procedur kwalifikacyjnych dla kandydatów, sporządzonych diagnoz psychologiczno-pedagogicznych, ilość posiedzeń komisji kwalifikacyjnych OA, ilość zakończonych postępowań adopcyjnych

Rok	Kwota otrzymanych środków finansowych na działalność OA	Liczba prowadzonych procedur kwalifikacyjnych dla kandydatów	Liczba sporządzonych diagnoz psychologiczno-pedagogicznych	Ilość posiedzeń komisji kwalifikacyjnych OA	Ilość zakończonych postępowań adopcyjnych	Liczba prowadzonych konsultacji /porad	Pomoc postadopcyjna
2012	790 000,00	108	495	26	134	810	58
2013	960 933,00	85	625	25	190	1873	186
2014	999 886,00	65	531	56	66	1406	73
2015	1 031 384,00	55	496	30	104	1442	108

15. Opis procedury kwalifikacji i przygotowania kandydatów do przysposobienia, z uwzględnieniem najkrótszego i najdłuższego czasookresu postępowania.

Do prowadzenia procedur przysposobienia i przygotowania osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka należy:

1. Analiza zgromadzonych przez Kandydatów dokumentów

Należą do nich: podanie, życiorysy, wspólna fotografia małżonków, odpis skrócony aktu małżeństwa, w przypadku rozwodu – sentencja wyroku rozwodowego, zaświadczenia lekarskie (wg. opracowanego przez OA i zamieszczonego wzór na stronie internetowej ROPS), zaświadczenia o zatrudnieniu i dochodach oraz zeznanie podatkowe – PIT, numer PESEL w celu zapytania o karalność, kserokopia dowodów osobistych, zgoda na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby procedury adopcyjnej. Ośrodek Adopcyjny, po analizie przesłanej dokumentacji, może prosić o dostarczenie dodatkowych dokumentów.

51 2 58

2. Diagnoza pedagogiczno-psychologiczna.

Celem procesu diagnostycznego jest poznanie Kandydatów, w kierunku ustalenia czy ich kwalifikacje osobiste uzasadniają przekonanie, że będą należycie wywiązywali się z obowiązków przysposabiających, przy uwzględnieniu, że przysposobienie zawiązuje się dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, a także dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności.

Spotkania z psychologiem i pedagogiem odbywają się w Ośrodku Adopcyjnym oraz w miejscu zamieszkania Kandydatów na rodziców adopcyjnych. Ilość spotkań jest dostosowywana indywidualnie do każdej rodziny.

Diagnoza opiera się na wywiadzie kierowanym, obserwacji oraz kwestionariuszowych badaniach psychologicznych. Ma ona na celu ustalenie czy Kandydaci:

- spełniają warunki formalne,
- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej, ani władza rodzicielska nie była zawieszona, ani ograniczona,
- nie są chorzy na chorobę uniemożliwiającą właściwą opiekę nad dzieckiem,
- nie byli karani,
- posiadają stabilną sytuację materialno –mieszkaniową.

Ważne jest zaznajomienie się z motywacją i oczekiwaniami co do samej adopcji. Podstawą diagnozy jest również poznanie Kandydatów od strony funkcjonowania ich małżeństwa, ich systemu rodzinnego, predyspozycji osobowościowych oraz samej decyzji i oczekiwań Kandydów odnośnie adopcji. Podczas spotkań Kandydaci przedstawiają także swoje opinie co do sposobu wychowywania dziecka, radzenia sobie w sytuacjach ewentualnych trudności, zapewnienia mu stabilnego środowiska rodzinnego, emocjonalnego, sprzyjającego jego rozwojowi.

Celem badań psychologicznych jest wszechstronne poznanie osób, które przychodzą do Ośrodka Adopcyjnego. Przedmiotem zainteresowania psychologa są m. in. osobowość oraz

temperament Kandydatów, ich system wartości oraz motywacja do przysposobienia, funkcjonowanie małżeństwa oraz ich systemu rodzinnego.

Wywiad adopcyjny w miejscu zamieszkania Kandydatów pozwala poznać warunki, które stwarzają dla rozwoju dziecka. Efektem pracy diagnostów z rodziną jest wypracowanie dokumentacji, tj. wywiadu adopcyjnego oraz opinii psychologicznej.

Dodatkowo ważnym walorem dla Kandydatów podczas spotkań z psychologiem i pedagogiem jest możliwość uzyskania odpowiedzi na nurtujące ich pytania, dotyczące procesu adopcji. Ponadto diagnoza pedagogiczno-psychologiczna ma na celu rozpoczęcie i wzmocnienie aktywnego włączenia się Kandydatów w proces przygotowywania się do przysposobienia dziecka.

3. Omówienie wyników diagnozy pedagogiczno-psychologicznej podczas pracy Komisji Kwalifikacyjnej

Kandydaci, którzy otrzymają wstępną pozytywną kwalifikację, mogą wziąć udział w szkoleniu dla Kandydatów na rodziców adopcyjnych.

Komisja kwalifikacyjna może wstrzymać się od wydania pozytywnej kwalifikacji w celu uzupełnienia dokumentacji lub przeprowadzenia dodatkowych czynności diagnostycznych, dodatkowego przygotowania Kandydatów, bądź do czasu ustania przeszkody uniemożliwiającej uzyskanie kwalifikacji, np. utraty dochodów, kryzysu, pogorszenia stanu zdrowia i innych.

Dodatkowym przygotowaniem dla Kandydatów może być uczestnictwo w terapii indywidualnej (poza Ośrodkiem), bądź też w prowadzonej przez Ośrodek grupie treningowo-edukacyjnej.

Oferta pomocowa przygotowana przez pracowników Ośrodka Adopcyjnego w Rzeszowie, w zakresie przygotowania do adopcji, jest jedyną taką na terenie całego województwa podkarpackiego. Do udziału w grupie zaproszone zostają pary małżeńskie celem lepszego przygotowania do pełnienia funkcji rodziny adopcyjnej. Z założenia, grupa treningowo-edukacyjna prowadzona przez Ośrodek Adopcyjny ma charakter grupy samopomocowej (kandydaci uczestniczą w cyklu 10 spotkań). To uczestnicy decydują, jakie tematy są dla nich istotne. Treści prowadzonych zajęć są więc modyfikowane i dostosowywane do tempa i potrzeb uczestników. Podczas spotkań prowadzonych przez pedagoga i psychologa,

uczestnicy zajęć poznają się wzajemnie, dzielą się własnymi doświadczeniami, przeżyciami i emocjami związanymi z utratą możliwości posiadania dziecka biologicznego, utratą dziecka w wyniku choroby bądź wypadku oraz związanymi z zamiarem wychowywania dziecka obcego biologicznie. Celem zajęć jest nie tylko pogłębianie wiedzy, zrozumienia i wglądu w poruszane tematy, ale także dzielenie się wsparciem emocjonalnym, minimalizowanie poczucia osamotnienia w problemach czy wreszcie poprawa samopoczucia i wzrost poczucia kompetencji rodzicielskich i wychowawczych u kandydatów na rodziców adopcyjnych.

Podsumowując cykl 10 spotkań, w których biorą udział kandydaci, można stwierdzić, iż dzięki swojemu zaangażowaniu i otwartości na innych, uczestnicy grupy tworzą atmosferę akceptacji, zrozumienia i wsparcia. Udział w grupie pozwala uczestnikom zrozumieć jak wielkie wyzwanie życiowe, zwane „adopcją”, stoi przed nimi. Każde kolejne zajęcia wzbudzają w nich coraz większą potrzebę dzielenia się swoimi obawami, doświadczeniami, trudnościami, ale także radościami i sukcesami. Dzięki udziałowi w spotkaniach grupy uczestnicy nie tylko uzyskują wsparcie, ale też uczą się czerpania satysfakcji ze wspierania innych.

W 2015 roku w terminie od 05.03. do 30.06. zrealizowano cykl spotkań dla 4 par. Kolejną edycję spotkań rozpoczęto 12.10.2015 r. Planowany termin zakończenia to 23.06.2016 r.

4. Szkolenie dla Kandydatów na rodziców adopcyjnych.

Osoby pragnące przysposobić dziecko mają obowiązek uczestniczenia w szkoleniu, którego tematykę, zakres i wymiar czasowy określają obowiązujące przepisy prawne. Jest ono bezpłatne, a jego celem jest przygotowanie Kandydatów do bycia rodzicem adopcyjnym. Szkolenie pozwala zastanowić się małżonkom nad ich motywacją, ukazuje problemy jakie mogą pojawić się na każdym etapie procesu przysposobienia. Pomaga Kandydatom lepiej przygotować się na otoczenie dziecka niezbędną pomocą i opieką w razie pojawiających się trudności. Podczas szkolenia przyszli rodzice adopcyjni otrzymują wiedzę z zakresu umiejętności wychowawczych, rozwoju i potrzeb dziecka, a także procedur prawnych dotyczących procesu adopcji.

5. Po ukończeniu szkolenia – ponowne omówienie sytuacji rodziny przez Komisję Kwalifikacyjną Ośrodka Adopcyjnego.

Kwalifikacja Kandydatów na rodziców adopcyjnych w Ośrodku Adopcyjnym w Rzeszowie ma charakter dwustopniowy. Pierwszym etapem jest kwalifikacja do udziału w szkoleniu, kolejnym kwalifikacja na rodzica adopcyjnego. Również na tym etapie Kandydaci mogą zostać poproszeni o podjęcie i wykonanie pracy własnej w celu pełniejszego przygotowania do pełnienia roli rodzica adopcyjnego (np.: terapia indywidualna, udział w grupie wsparcia).

Na dzień kontroli na przysposobienie drugiego dziecka oczekuje 13 par, a na pierwszą adopcję 30 par i jedna osoba samotna.

Czas oczekiwania: najkrótszy to 6 m-cy, natomiast najdłuższy czasookres oczekiwania na dziecko jest uzależniony od oczekiwań Kandydatów, stopnia ich przygotowania do adopcji i może być liczony nawet w latach. Powodem przedłużającego się oczekiwania na dziecko może być:

- nierealne oczekiwania względem dziecka, które chcą zaadoptować,
- niepogodzenie się ze stratą własnego biologicznego dziecka, a co za tym idzie pozostawanie w stanie emocjonalnej żałoby, depresji i traktowanie adopcji jako czegoś gorszego, czegoś "zamiast",
- rezygnacja z proponowanych przez OA dzieci. Natomiast obowiązkiem OA jest szukanie domu dla każdego dziecka, również tego mniej ładnego i chorego, starszego, trudniejszego emocjonalnie, z większym bagażem doświadczeń, co nie znajduje uznania w oczach tych kandydatów, którzy oczekują ładnego, zdrowego noworodka,
- sztywne trzymanie się wieku dziecka w przypadku, gdy kandydaci sami mają już 45 i więcej lat,
- posiadanie adoptowanego lub biologicznego dziecka, gdyż wówczas ryzyko pojawienia się problemów w rodzinie radykalnie wzrasta,
- konieczność odbycia terapii indywidualnej bądź małżeńskiej.

Handwritten signature

56 2 58

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych w ramach kontroli doraźnej w trybie uproszczonym, w Oddziale Ośrodek Adopcyjny Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie stwierdza się następujące wnioski:

Oddział Ośrodek Adopcyjny Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie:

- W sposób właściwy realizuje zadania dotyczące przysposobienia dziecka, w tym prawidłowo dokonuje kwalifikacji Kandydatów do przysposobienia dziecka, którzy zgłosili się do OA w Rzeszowie w celu podjęcia adopcji,
- Wszelkie postępowania dotyczące adopcji są prowadzone przez OA ze szczególnym uwzględnieniem dobra dziecka, które ma być objęte procesem przysposobienia,
- Proces diagnostyczny Kandydatów do przysposobienia dziecka prowadzony jest w sposób merytoryczny, szczegółowy i rzetelny,
- Na bieżąco promuje ideę adopcji,
- Prowadzi w miarę zgłaszanych potrzeb pomoc diagnostyczno-konsultacyjną,
- Opracował i prowadzi autorski program wspierający dla Kandydatów do adopcji w ramach grupy treningowo-edukacyjnej,
- Prawidłowo prowadzi dokumentację z zakresu wykonywanych działań.

W związku z pozytywną oceną wykonywania przez Oddział Ośrodek Adopcyjny Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie zadań w kontrolowanym zakresie, nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach z których jeden przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, a drugi włącza się do akt kontroli.

Pouczenie

Na podstawie § 14 ust 1. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015, poz.1477), zastrzeżenia

Agła H

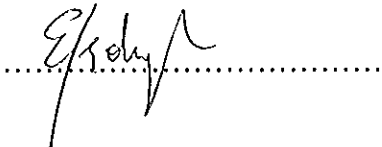
57 2 8

do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz.575).

Z. nrp. WOJEWODY PODKARPACIEGO

.....
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej

Zespół inspektorów:

.....

.....

.....